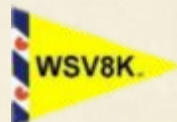

oud-zeilend-hout evenement 2018

14-15 Juli Eastermar

Prijs € 2,-

Paterswolde omstreels 1937

Organisatie:
STICHTING “OUD-ZEILEND-HOUT”
www.oudzeilendhout.nl

p/a Fledders 3
9481 GB Vries
0592-542642

in samenwerking met de

Watersportvereniging Eastermar

“Tusken Mar en Leyen”

Secretariaat: Nieuwstad 25

9251 LP

Burgum

Tel: 06-12282512

email: wsv@eastermar.nl

WELKOM IN EASTERMAR!

Watersportvereniging 'Tusken Mar en Leyen' heet u van harte welkom in Eastermar. Tusken Mar & Leyen dankt haar naam aan de ligging tussen de Burgumer Mar en De Leyen.

De Leyen is ontstaan door veenafgraving en is, behalve de geulen, ondiep. De Burgumer Mar is ontstaan in de ijstijd en is eigenlijk een grote pingo.

Tusken Mar en Leyen is een jonge vereniging, opgericht met als doel het bevorderen van de watersport in en rond Eastermar. De vereniging zelf heeft geen eigen boten of clubhuis. Voor de watersportactiviteiten die de vereniging aanbiedt, wordt gebruikt gemaakt van vrijwilligers, andere verenigingen en bedrijven. Bij wedstrijden zoals deze van Oud Zeilend Hout is dat watersportvereniging Achtkarspelen.

De financiering wordt gedekt uit de opbrengsten van de verenigingshaven. De vereniging huurt deze van recreatieterrein "De Komerk" in Eastermar.

De Komerk is ook het wedstrijdcentrum tijdens dit evenement.

Op recreatieterrein De Komerk zijn passantenplekken en gratis sanitaire voorzieningen aanwezig.

Het officiële adres van de locatie:

Havengebouw "de Komerk"
Snakkerbuorren 3A
9261 VM Eastermar

Jachthaven

Wedstrijd-, comité- en rescueboten kunnen gratis gebruik maken van het aangewezen gebied van de jachthaven. Volgt u svp de aanwijzingen van de beheerder of de havenmeester op.

Voor moederschepen geldt het normale passantentarief.

De deelnemende zeilboten kunnen bij watersportbedrijf "De Lits" te water worden gelaten.

Vanaf 'it Swimmersplak' (4) heeft men goed zicht op het zuidelijk deel van de Burgumer Mar.

Deze locatie is alleen te voet of per fiets te bereiken. Vanaf Jachthaven de Lits volgt u het zandpad en gaat u de eerste afslag (wandelpad) linksaf richting het meer.

Er zullen skûtsjes, pramen en andere oude schepen zijn om het publiek mee te nemen naar het wedstrijdwater. Deze vertrekken vanaf De Komerk.

Bij de ingang van de parkeerplaats bij het Komerkerrein (2) wordt u opgevangen door verkeersregelaars, herkenbaar aan oranje hesjes. Volgt u de aanwijzingen van de verkeersregelaars op.

Alle trailers dienen worden gestald op het 'Komerkerrein' bij het Havenkantoor 'de Komerk'. Volgt u de aanwijzingen.

Auto's kunnen verderop in het dorp parkeren. Bij de sportvelden, 200 m vanaf het Komerkerrein, is voldoende parkeerruimte (3).

Auto's met begeleidingsboten en/of RIBS kunnen direct doorrijden naar Jachthaven de Lits. (1)

Hier is een helling aanwezig, direct links na de slagboom (de slagboom is vanaf 9.00 uur open).

Auto's met zware trailers kunnen op het terrein van jachthaven de Lits parkeren.

Gelieve niet te parkeren langs de Snakkerbuorren en de zandweg (Achterweg). Deze zijn daarvoor te smal en daar heeft het doorgaand verkeer dan veel last van!

De Burgumer Mar

De Burgumer Mar is goed bevaarbaar, maar heeft enige ondieptes aan de oostkant. Door het Prinses Margrietkanaal wordt het meer gesplitst in een noordelijk en een zuidelijk deel. Let u dus goed op de beroepsvaart.

De vaargeul tussen Eastermar en het Prinses Margrietkanaal is onderdeel van de Lits-Lauwersmeer route. Het wordt voornamelijk gebruikt voor lokaal recreatief verkeer en wordt niet intensief gebruikt.

Op het zuidelijk deel, ten zuiden van het Prinses Margrietkanaal is ruimte voor een groter wedstrijdgebied met alle mogelijke oriëntaties.

Het Prinses Margrietkanaal geldt als een 'no go' zone voor deelnemers. Volgens het BPR mag hier niet worden gezeild!

Beste deelnemers en geïnteresseerden,

Oud Zeilend Hout en kapper Bulthuis een goede combinatie?

Wij zijn blij met de organisatie van dit evenement in combinatie met de vereniging "Tusken Mar en Leyen". Dit in het kader van Leeuwarden, culturele hoofdstad van Europa 2018.

De Friese cultuur heeft zeker een plekje voor kapper Hendrik Bulthuis in zijn hoedanigheid als vernieuwer in de amateur botenbouw van na de eerste wereldoorlog. De bouwwijze die hij bedacht en ontwikkeld heeft, kreeg vele OZH donateurs aan het werk.

Overeenkomsten met Hendrik Bulthuis zullen er zeker zijn: vindingrijk en doorzettend. Maar ook niet bang om nieuwe technieken toe te passen, zoals in het verleden bruislijm en later de epoxy. Hiermee kan het onderhoud sterk worden vereenvoudigd. Een aantal van onze deelnemers zijn ware kunstenaars in het bewerken van hout geworden.

Een hobby die voor een groot aantal van hun een belangrijk element in het dagelijkse leven is geworden. Vele uren zijn afgelopen jaar weer gebruikt voor verdere restauratie en reparatie. Het resultaat ziet u hier weer op het water varen.

Ik hoop dat u kunt genieten van al het moois op De Burgumer Mar tijdens dit evenement. Gelukkig zijn wij met de mogelijkheid om als toeschouwer ook het water op te kunnen en de boten van dichtbij te zien varen.

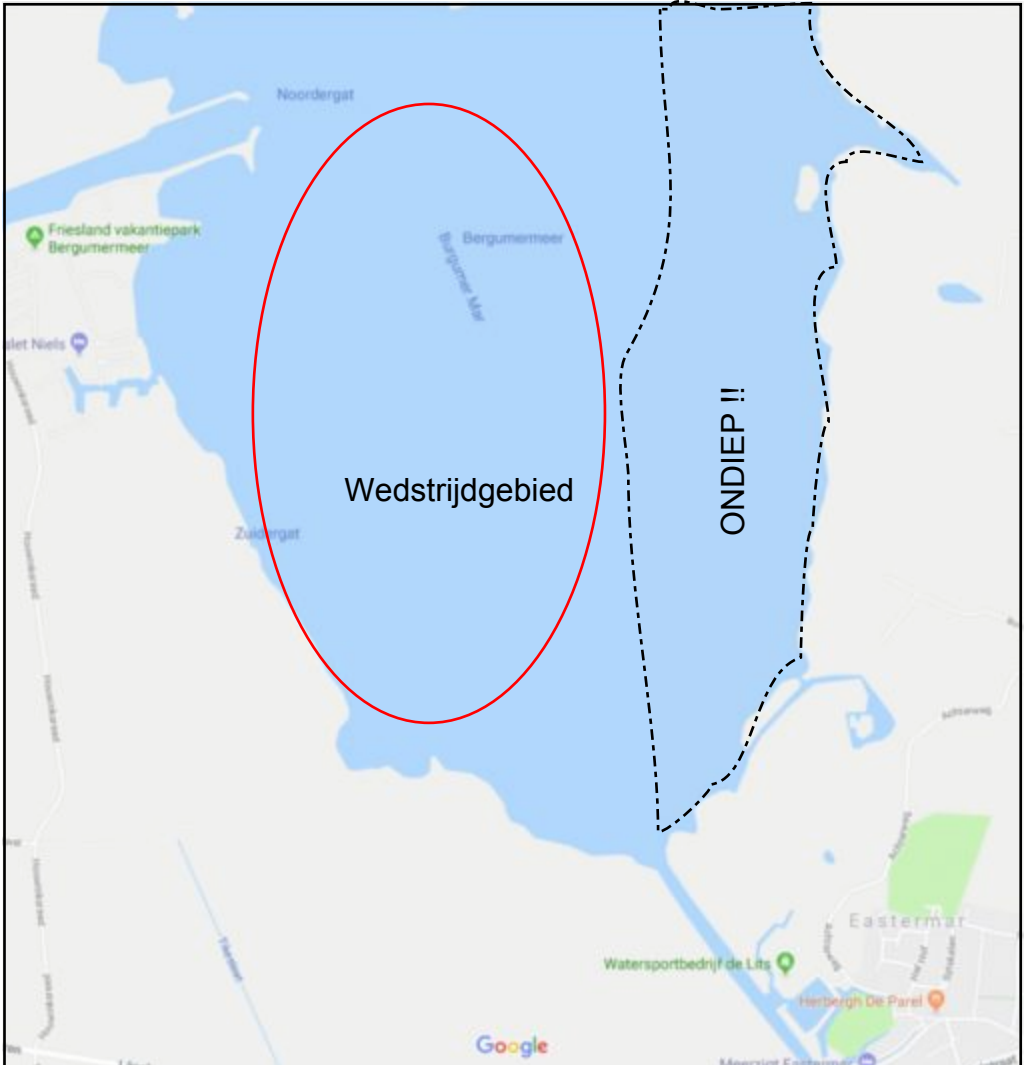
Moge het ons voor de wind gaan! Bij tegenwind gaan we gewoon kruisen!!

Hier heerst in ieder geval de olympische gedachte dat deelnemen zoveel voldoening oplevert dat winnen een bijzaak is geworden.

Ik wens u namens het bestuur van OZH een oogstrelend en sportief evenement toe,

Herman Kuijpens,

bestuurslid OZH

Wedstrijdorganisatie

Wedstrijdleiding: Dick Kramer
Protestcommissie: Oubele Brouwer
Uitslagen: WSV Eastermar
Rescues: WSV Eastermar en WSV Achtkarspelen

En vele andere niet met name genoemde vrijwilligers

Aanmelding:

Deelnemers kunnen zich op zaterdag 14 juli tussen 9:00 en 10:30 uur aanmelden bij het kantoor op recreatieterrein, De Komerk,

Palaver

De palaver wordt op zaterdag 4 juli rond 11:00 uur in de partytent nabij het kantoor De Komerk gehouden en op zondag 15 juni om 09.30 uur.

Protesten

Behandeling van protesten vindt plaats direct na afloop van de protesttijdlimiet op zaterdag en zondag. Hoger beroep is niet mogelijk.

Te water laten van de boten

Deelnemende jachten kunnen via watersportbedrijf De Lits te water worden gelaten. Vrijdag tussen 14.00 en 15.30 uur en na 16.30 uur en zaterdag tussen 8.30 en 10.00 uur. Andere tijden zijn misschien mogelijk in overleg met dhr. F. Antonidus telefoon 06-10672634

Stalling boottrailers en auto's

Bij droog weer kan het grasveld op recreatieterrein De Komerk worden gebruikt. Mocht dit niet het geval zijn, dan is op 200 meter afstand een ruim parkeerterrein bij de sportvelden.

Tijdschema (NB. De tijden kunnen gewijzigd worden!!! Zie ook mededelingen-bord

Zaterdag	09.00 - 10.30	- Melden bij inschrijfbureau kantoor De Komerk
	11.00	- Palaver
	11.55	- Vijfminutensignaal (W-vlag)
	12.00	- Eerste start
	13.00	- Lunchpauze
	14:30	- Tweede start
	15:30	- Derde start
	17:45	- Schippersmaaltijd daarna live muziek van The Henry Humphouse Seven

Zondag	09:30	-	Palaver
	10:30		Vierde start
	11:30		Lunch pauze:
	13:00	-	Vijfde start
	14:30	-	Prijsuitreiking (tijd bij benadering)

WEDSTRIJDBEPALINGEN

OUD-ZEILEND-HOUT Evenement 2018

14 en 15 juli 2018 op de Bergumer Mar

Lokale wedstrijd bepalingen voor het Oud Zeilend Hout evenement.

ORGANISERENDE AUTORITEIT

WSV "Tusken Mar en Leyen" in samenwerking met Stichting Oud-Zeilend-Hout.

1. REGELS

1.1 De wedstrijdserie is onderworpen aan de Regels zoals gedefinieerd in de Regels voor Wedstrijdzeilen 2017--2020, inclusief Appendix S.

1.2 De volgende regelwijzigingen en aanvullingen op Appendix S zijn van toepassing

2. MEDEDELINGEN AAN DEELNEMERS

Mededelingen aan deelnemers zullen worden vermeld op het officiële mededelingenbord dat zich aan de gevel van het kantoor op De Komerk bevindt.

3. WIJZIGINGEN IN DE WEDSTRIJDBEPALINGEN

Iedere wijziging van de wedstrijd bepalingen zal worden bekend gemaakt uiterlijk bij de palaver op de dag dat deze van kracht wordt. Dit geldt ook voor een wijziging in het schema van de wedstrijden.

4. SEINEN OP DE WAL

4.1 Er worden geen seinen op de wal gegeven, wel kunnen in de plaats hiervan zaken op het mededelingen bord geplaatst worden.

5. PROGRAMMA VAN WEDSTRIJDEN

5.1 De wedstrijden zijn als volgt geprogrammeerd:

Eerste waarschuwingsein op zaterdag om 11:55 uur en op zondag om 10:25 uur.

5.2 Aantal wedstrijden:

Maximaal 5 wedstrijden zijn geprogrammeerd, waarvan 3 op zaterdag en 2 op zondag. De wedstrijdcommissie behoudt zich het recht voor om, afhankelijk van de weersomstandigheden, van bovenstaande programmering af te wijken.

5.3 Op zaterdag zal geen waarschuwingssein meer gegeven worden na 18:00 uur en op zondag na 15.00 uur.

6. KLASSENVLAGGEN

Er worden zwarte klassenborden met witte letters voor de te starten klassen in plaats van klassenvlaggen gebruikt. Deze zullen tijdens de start procedure van de betreffende klasse op het startschip worden getoond. De definitieve indeling in groepen en de letters van de groepen zullen bekend worden gemaakt tijdens de palaver op zaterdag.

7. WEDSTRIJDGEBIED

De ligging van het wedstrijdgebied is aangegeven op de kaart in dit programmaboekje.

8. DE BANEN

8.1 De tekeningen op de banenkaart tonen de banen. De volgorde waarin de merktekens moeten worden voorbijgevaren wordt tijdens het palaver en op het mededelingen bord aangegeven.

8.2 De te varen baan (driehoek of zandloper) wordt bij het palaver en op het mededelingen bord aangegeven.

8.3 De lengte van de baan zal zodanig zijn, dat een wedstrijd ca 50 minuten duurt voor de eerste boot van een vloot. Afwijkingen hiervan zijn geen grond voor verhaal.

9. MERKTEKENS

9.1 Merktekens zijn grote oranje boeien. Ze moeten gerond worden in de volgorde en aan de zijde zoals vermeld op de banenkaart. Op het mededelingenbord en tijdens de palaver zal dit ook worden aangegeven.

10. WIJZIGING VAN HET VOLGENDE RAK VAN DE BAAN

Tijdens een wedstrijd zullen geen baanwijzigingen worden toegepast.

11. DE FINISH EN STARTLIJN

11.1 De start- en finishlijn zijn dezelfde. Het is tijdens het varen van een baan **niet** toegestaan om door de start- en/of finishlijn te varen, tenzij om te starten of te finishen. De merktekens van de start/finish zijn geel.

11.2 Afkorten van de baan: S-vlag met hoornsignaal. Finishen tussen een merkteken van de baan en het finishschip herkenbaar aan de blauwe vlag, tevens wordt van de betreffende klas(sen) de klassenletter(s) getoond.

12. TIJDSLIMIETEN

Boten die niet finishen binnen 60 minuten nadat de eerste boot de baan heeft gevaren en is gefinisht, zullen de score DNF krijgen.

13. PROTESTEN EN VERZOEKEN OM VERHAAL

De protesttijdlimiet is 30 minuten nadat de laatste boot in de desbetreffende klasse gefinisht is in de laatste wedstrijd van de dag. Dit geldt ook voor protesten van wedstrijdcomité en protestcomité en voor verzoeken om verhaal.

14. SCOREN

Het Lage Puntensysteem van RvW Appendix A zijn van toepassing. Voor een aantal groepen zullen SW-cijfers worden gebruikt om de gezeilde tijd te corrigeren. Deze SW-cijfers worden vooraf gepubliceerd. Het is de verantwoordelijkheid van iedere schipper om de juistheid van zijn SW-cijfer te controleren. Als er 5 wedstrijden gezeild worden mag er één wedstrijd afgetrokken worden.

15. VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

Boten die een wedstrijd niet varen en de haven niet verlaten, dienen dit te melden aan het wedstrijdkantoor. Boten die de wedstrijd verlaten dienen dit zo spoedig mogelijk te melden

16. OFFICIËLE BOTEN

Rescueboten zijn herkenbaar aan een gele vlag met de letters RC erin.

17. PRIJZEN

Prijzen worden verzorgd door Watersportvereniging Eastermar "Tusken Mar en Leyen". Bij 3 deelnemers in een klasse zal er één prijs zijn, bij 4 of 5 deelnemers twee prijzen, bij 6, 7 of 8 deelnemers drie prijzen, bij 9, 10 of 11 deelnemers vier prijzen en bij 12 meer deelnemers vijf prijzen.

18. AFWIJZING VAN AANSPRAKELIJKHEID

Deelnemers nemen geheel voor eigen risico deel aan de wedstrijdserie. De organiserende autoriteit accepteert geen enkele aansprakelijkheid voor materiële schade of persoonlijk letsel of dood veroorzaakt in samenwerking met of voor, gedurende of na de wedstrijdserie.

19. VERZEKERING

Elke deelnemende boot moet verzekerd zijn voor wettelijke aansprakelijkheid met een minimum bedrag van € 1.000.000 per evenement of het equivalent daarvan

20. HAVENMEESTER

De aanwijzingen van de havenmeesters, walpersoneel en terreinbeheerders dienen stipt te worden opgevolgd.

21. UITSLAGEN

Na afloop van de laatste wedstrijd op een dag worden de uitslagen bekend gemaakt op het mededelingenbord en zo mogelijk op de website van Oud-Zeilend-Hout.

Startprocedure

Waarschuingssein (5 minuten sein)

Vijf minuten voor de start wordt één hoornstoot gegeven, de vlag W gehesen en het klassensein getoond. De vlag wordt getoond of neergehaald en direct weer getoond naar gelang het waarschuingssein van de ene klasse samenvalt met het startsein van de vorige klasse.

Vorbereidingssein (4 minuten sein)

Vier minuten voor de start wordt één hoornstoot gegeven en wordt vlag P getoond.

Eén minuutsein (1 minuut sein)

Eén minuut voor de start wordt één hoornstoot gegeven en wordt vlag P neergehaald.

Startsein

Eén hoornstoot, neerhalen van vlag “W” en wegnemen van het klassensein.

Visuele voorbereidingsseinen.

Het neerhalen van vlag “W” geldt als visueel waarschuingssein als het waarschuingssein van een klasse samenvalt met het startsein van een (volgende) klasse.

Individuele Terugroep.

Bij een Individuele Terugroep wordt vlag “X” getoond en worden herhaalde geluidssignalen gegeven.

Algemene Terugroep.

Bij een Algemene Terugroep volgt 1 minuut na het startsein het nieuwe **waarschuingssein** voor de teruggeroepen klasse. De nieuwe start is **dus 6 (zes) minuten** na de ongeldig verklaarde start. **Alle overige klassen schuiven dan eveneens 6 minuten naar achter, de start-volgorde blijft gehandhaafd. De EV-wimpel wordt, tegelijk met het nieuwe waarschuingssein, neergehaald.**

Het Startrooster.

Er wordt gestart in een aantal groepen. De indeling zal worden bekendgemaakt tijdens palaver op zaterdag 14 juli 11.00 uur en worden opgehangen op het mededelingenbord. Het wedstrijdcomité beslist over de indeling in groepen. Het startsein voor de eerste groep is het waarschuingssein voor de tweede groep. Het startsein voor de tweede groep is het waarschuingssein voor de derde groep, enz.

Start van de wedstrijd.

W-vlag

Waarschuwing
(5-minuten)

Klassenbord wordt getoond

(Tevens een bord met daarop de te zeilen baan.)

Vlag of bord W;
1 hoornsignaal

5 minuten

P-vlag

Voorbereiding

1- minuut

Starten

Vlag of bord P ;
1 hoornsignaal

Vlag of bord P weg;
1 hoornsignaal

Vlag of bord W weg;
1 hoornsignaal

4 minuten

1 minuut

START

Terugroepen bij te vroeg starten

X-vlag en meerdere hoornsignalen: individuele terugroep

Een jacht dat te vroeg is gestart, moet terugkeren achter de startlijn alvorens opnieuw te starten.

X-vlag weg: Alle te vroeg gestarte jachten zijn teruggekeerd.

Eerste vervangwimpel met twee hoornsignalen: algemene terugroep

De start moet over.

Uitstel en afbreken wedstrijd

Onderscheidingswimpel met twee hoornsignalen: de wedstrijd is uitgesteld en de start-procedure wordt onderbroken.

Onderscheidingswimpel weg met een hoornsignaal: Het waarschuwingssein (5 minuten!!) wordt gegeven één minuut na het strijken.

N-vlag met drie hoornsignalen: De wedstrijd is afgebroken.

N-vlag weg met een hoornsignaal: Het waarschuwingssein (5 minuten!!) wordt gegeven één minuut na strijken.

Afkorten wedstrijd

S-vlag met een hoornsignaal: Afkorten van de baan.

Wedstrijdschema en klassenindeling (voorlopig)

		zaterdag	zaterdag	zaterdag	zondag	zondag
5-min	1e waarschuwingssein	11:55	14:25	15:25	10:25	12:55
4-min	Vorbereidingssein	11:56	14:26	15:26	10:26	12:56
1-min	Één minuutsein	11:59	14:29	15:29	10:29	12:59
groep	klasse	start	start	start	start	start
A	BM-klasse	12:00	14:30	15:30	10:30	13:00
B	Larken-klasse	12:05	14:35	15:35	10:35	13:05
C	Combi 1	12:10	14:40	15:40	10:40	13:10
D	Olympiajollen	12:15	14:45	15:45	10:45	13:15
E	Combi 2	12:20	14:50	15:50	10:50	13:20
F	ZM-jollen	12:25	14:55	15:55	10:55	13:25
G	22m2	12:30	15:00	16:00	11:00	13:30
H	FD-klasse	12:35	15:05	16:05	11:05	13:35

NB: De definitive Klassenindeling wordt tijdens het palaver zaterdag om 11:00 uur en op het mededelingenbord bekendgemaakt!!

De deelnemers aan het Oud-Zeilend-Hout Evenement 2018

BM-klasse

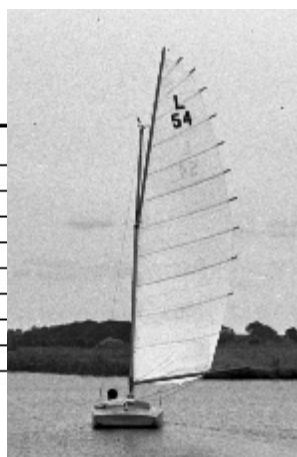

Zeilno Naam

9	Middel, Geert, Ruth Friedrich	Poolster
11	Duursma, Ubo, Kool Marrink	Windekind
15	Vries, de, Auke	Erwin
16	Edink, Eelco, Agreeth Woning	Present
23	Zuidstra, Jelle H, Jildert Zuidstra	Pronkje
98	Brans, Jack, Sytse Hoekstra	Juntas
111	Bouwman, Theo, dochter/zwager	Bultje
135	van der Lei, Jan, Feike Kok	Narvel II
218	van Hoeken, Pieter, Loes Fricke	Wiepke
305	Ruiter, Paul, Sanne Ruiter	Farvel
371	Feenstra, Karin, Pieter Feenstra	Whipstaert
395	Scheffer, Janneke, Jan Scheffer, Ida Scheffer	Blue Bird
410	Gerven, Luuk	B.Blotje

Larken-klasse

Zeilno	Naam	
1	Berg, van den, Meindert	Elizabeth
51	Lodema, Iede	Tramp IV
53	klaver, Johan	Ewer
71	Scholten, Henk	Laptopper
80	Jong, de, Gerben	Alegro
93	Zijlstra, Hessel, zo Fokke Wijnstra	Fladderak
94	Wachter, Anton	Bounty
95	Elzenga, Jan	Peh-tjoen
96	Beekman, Johan	Jokeltje

Combi 1 (SW-klasse)

Zeilno	Naam	
8	Dijk, van, Rein, verbr. BM, (SW 138)	Sephina
15	Jong de, Wiep, auke de Jong, Bulthuisjol, (SW 120)	Windfång
54	Duinker, Anneke, A-jol, (SW 119)	A54
60	Vries, de, Taeke, Corne Meulmeester, Bulthuisjol, (SW 120)	Maaïke Gerrie
258	Baars, Teus, OK-jol, (SW 116)	Orebeo di C
652	Vries, de, Jan Siebe, OK-jol, (SW 116)	Aldgiies
669	Letteboer, Edmond, zo Hessel Zijlstra, Zomerweelde, (SW 118)	Vitalis

Olympiajollen

Zeilno	Naam	
2	Wierenga, Geert	Jan de Lapper
35	Hesseling, Harry	Tante Aaltje
66	Heuveln, van, Peter	juffrouw Toos
88	Kesteren, van, Wessel	Sloebertje
372	Rugge, Jaap	Carnac
399	Pentinga, Rob	Tante Hen

Combi 2 (SW-klasse)

Zeilno	Naam	
3	Heijne, Henk, Gerard Gustin, W-klasse, (SW 109)	Gazelle
4	Paap, Nico, Jasper Paap/Marjon Bron, vergr. Vrijheid, (SW 113)	Zwerver
5	Kruijer, Jelte, Geertje Kruijer, Vrijbuiters, (SW 105)	Beihamel
30	Kloetstra, Geert, Pauline Coppes, Spoorklasse, (SW 114)	Brunica
55	Koot, Melle, Vrijbuiters, (SW 105)	Gien
331	Breman, Frouwke, Vergr.Zomerweelde, (SW 116)	Zomerweelde
350	Wiersma, ME, Thomas Wiersma, 16m2 toer, (SW 115)	ENTO

ZM-jollen

Zeilno	Naam	
20	Mandema, Lammert, Frans Rijpstra	INO
51	Meiring, Frits, ?	Escape
62	Kuijpers, Herman, Victor Kuijpers	Chalupa
70	Wezeman, Berend, Peter Wezeman	Klasina
91	Meiring, Martijn, Aaltje Noordstra	Déja vu

22m²-klasse

Zeilno	Naam	
18	Veldhuizen, van, Jarmo, Michiel Kommer	Amber
23	Boer, de, Henk, Arjen de Boer, Brian Soks, Lilia	Porzana
63	Schaap, Reinder.H, Hoite Schaap	Porto Alegre
70	Vliet, van, Theo, Theo van Vliet, Pim van Vliet	d'Obbe

FD-klasse

Zeilno	Naam	
10	Ruiter, de, Lois, Lotje Meijer	Ret-Rat
78	Keuning, Maarten, Matty Siersema/Mark Onrust	Zilvermeeuw
118	Wilk, van den, Ronald, Elmer Toppen/Cristian Golea	van der Decke

Leeuwarden-Fryslân 2018

Het bijzondere aan Bulthuis en de Burgumer-Mar.

Dit jaar is het 90 jaar geleden dat Hendrik Bulthuis de BM heeft ontworpen en gebouwd.

Op 22 juni 1928 vertelt Hendrik Bulthuis in een vergadering van de Water Sport Vereniging Bergumermeer, dat hij een bootje van latten heeft ontworpen, dat door iedere amateur zelf getimmerd kan worden en dat ook wat de kosten, zeilen enz. inbegrepen, betreft binnen het bereik valt van de kleine beurzen, daar de kosten ongeveer f 100,- zullen bedragen.

Hendrik Bulthuis had een zeilboot ontworpen met een lengte van 4,10 meter en 1.40 meter breed. De boot kon worden gebouwd van 2 x 2 cm latten welke op de spannten werden gespijkerd die deel blijven uitmaken van de boot.

Het eerste jachtje zou gemaakt worden door dhr. Jan van der Steeg. Doch Jan van der Steeg wou een iets grotere boot. Een iets grotere boot zou niet veel duurder zijn. Zo werd een nieuw ontwerp gemaakt van 4.75m x 1.50m met een totaal zeiloppervlak van ruim 11 m². Men wilde het jachtje gereed hebben voor de zeilwedstrijd op het Bergumermeer, in vier weken. De boot zou worden gebouwd in het kippenhok van Hendrik Bulthuis. Er werd hard gewerkt en na een week was de romp bijna klaar.

Er was veel belangstelling voor de bouw van het jachtje. Ook een voorzitter van de Watersport Vereniging "B.M." de heer Van der Bij, hoofd van de lagere school in Garrijp, kwam zo nu en dan kijken. Hij had vakantie en wilde ook zo'n scheepje hebben. In drie weken tijd werd in de leegstaande school het tweede jachtje gebouwd.

Op 5 september 1928 zeilden twee BM'ers in de eerste wedstrijd met BM's. Jan van der Steeg met "De Betty" won de eerste wedstrijd en Van der Bij de tweede met de "Klaver Fjouwer".

Bulthuis, de Bulthuismethode en zijn boten.

Hindrik Bulthuis (1892-1948) was zoon van een kapper/schoenmaker hij had een grote belangstelling voor knutselen en techniek. Dit hield hij zijn hele leven. Na zijn schooltijd kwam hij als barbiersjongen in de leer. Een vak dat schijnbaar nooit helemaal het zijne is geworden. In zijn vrije tijd stortte hij zich volledig op zijn liefhebberijen. In Bergum kreeg hij al snel de naam dat hij alles kon maken. Waar vakmensen hun kennis te kort schoot, daar zag Bulthuis vaak nog mogelijkheden. Hij repareerde onder andere piano's, auto's en elektrische apparaten.

Naast kapper, bootontwerper en -bouwer schreef hij gedichten, toneelstukken en revues.

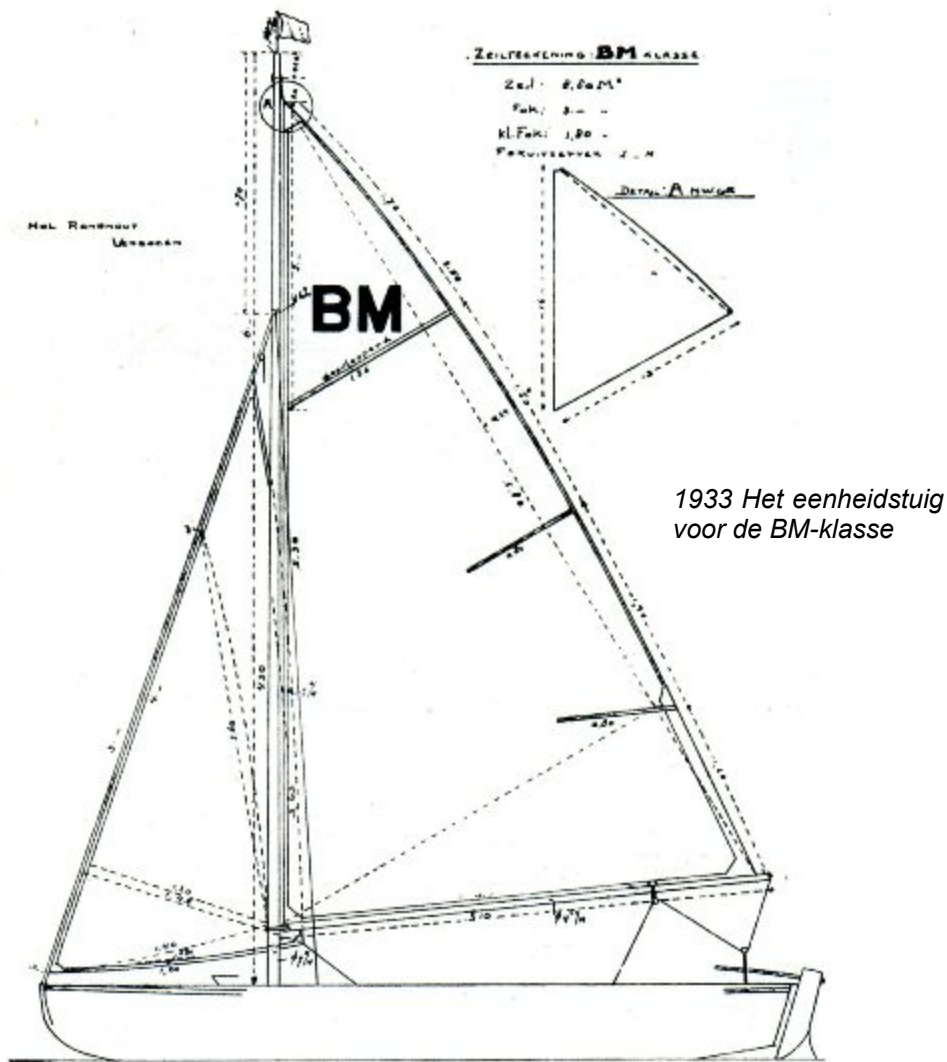
Hendrik Bulthuis bouwde in 1923 een 6 meter lange boot, "Hieke". Eigenlijk een verkleinde 7m10. Hij werd van latten gebouwd maar die waren 4,5 cm breed. Daardoor was het een moeilijke bouwwijze. Bij de 6 meter, voor Eelke Zijstra, werden de smalere huidlatten toegepast. Daardoor werd het bouwen van de boot eenvoudiger. Bij de bouw van de huid werd begonnen vanaf de kielplank. Er nog geen sprake van de "Bulthuis-methode". De mallen van de eerste boot werden gebruikt voor het bouwen van de tweede. Het waren boten met een midzwaard en een boegspriet. Er is een aantal vergelijkbare 6 meters gebouwd waarbij wel de mallen als spanten in de boot bleven en werd bij de bouw met de huid begonnen op de deklijn. Er werd naar de kielplank toegewerkt. Als laatste werd er dan een passend sluitstuk gemaakt. Hier is dus de "Bulthuis-methode" een feit. Later noemde men het lattenbouw. Een bouwwijze die nog steeds wordt toegepast.

In 1924 kreeg hij de gedachte een zeilboot te ontwerpen die te bekostigen was door "iedereen". Na een ontwerp met een lengte van slechts 4,10 m, waarop kritiek komt wordt er in 1928 een boot van 4,75 m ontworpen en gebouwd van latten van 2 bij 2 cm. De 12 m² BM!

In het voorjaar van 1929 krijgt de BM een officiële status van de Noord Nederlandse Watersport Bond.

In 1931 kostte een set tekeningen bij de NNWB 5 gulden. Deze bestond uit een aantal blauwdrukken met de spanten op ware grootte getekend. De huid en het dek werden gemaakt van 18mm dik hout. De spanten waren 3 cm dik en de spiegel was 4 cm. De voorsteven was 5 cm. dik. Het midzwaard moest van 6mm. plaatstaal zijn. De mast had een lengte van 6 meter, en streek in een mastkoker boven het dek. De rondhouten mochten niet hol worden uitgevoerd. Ook de maten voor de cijfers en letters in het zeil waren gegeven: hoogte 30 cm. breedte 20 cm. en de dikte 5 cm. Als bouw materiaal werd vurenhout genoemd, dat bij iedere timmerman of houthandel te ver-

krijgen was. Afhankelijk van de gekozen houtsoort kostte een BM in 1931 tussen de 300 en 450 gulden.

De BM-klasse was ook op het Zuidlaardermeer populair. De diepgang was erg gering. Maar zelfs aan de ondiepe oostkant van het meer kon met een BM gevaren worden.

Een aantal prominente Zuidlaarders zeilden met een BM. Zo bezat de voorzitter de heer F.G. Zwaving van Watersportvereniging de Bloemert er één.

Bij watersportvereniging de Bloemert in Midlaren bij het Zuidlaardermeer werden in 1937 en 1938 de kampioenswedstrijden in de BM-klasse georganiseerd. Dit in bijzijn van haar ontwerper de heer Bulthuis.

1937 tijdens de BM kampioenschappen in bij WSV de Bloemert. Links voorzitter F.G. Zwaving rechts H. Bulthuis.

Op de voorpagina van dit programma staat een foto van een echte kampioensboot. De J.G. Mulder werd er in 1933 de eerste N.N.W.B kampioen mee. In 1938 werd deze boot weer kampioen, nu gezeild door F.J. Keuning, al ging daar wel een protest bij de zeilraad aan vooraf.

De Rietzoom aan het Zuidlaardermeer ca. 1955

Er werd sinds 1958 geen nationale wedstrijden meer gezeild met BM'ers. In december 1961 werd de BM uitgeschreven als nationale klasse.

Toen de BM al lang was afgevoerd als officiële wedstrijdklasse werd er op het Zuidlaardermeer nog altijd wedstrijd gezeild in deze klasse (tot circa 1965).

De BM'ers met zwarte zeiltekens zijn ingeschreven door de Noord Nederlands Watersport Bond en met rode zeiltekens zijn ingeschreven door de KVNWV.

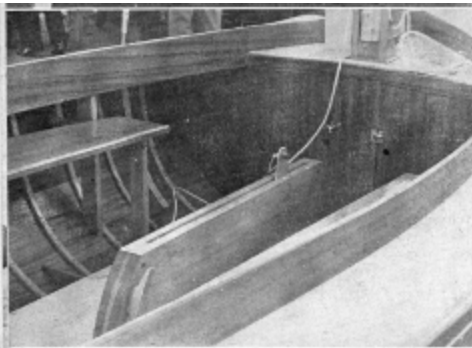
In 1948 is de BM nr. 407 (rood) gebouwd voor mej. Meihuizen uit Utrecht. Er is een afbeelding gevonden van een BM met zeil nummer 413. In 1977 is door Jachtwerf Scherpel nog een BM gebouwd genaamd "Return" voor dhr. Poortman uit Dordrecht.

Het hoogst bekende Zwart nummer is 249. Het hoogst bekende rode nummer is 413.

In 2014 is dhr. Blotkamp begonnen met de bouw van een nieuwe BM! Na zijn overlijden, is de boot door dhr. Greven afgebouwd en in de vaart gebracht. Op de BOOT Holland van dit jaar stond hij te pronken met zeilnummer 410.

De nieuwste BM nr. 410, "B. Blotje"

Een gangen gebouwde BM van jachtwerf de Vlijt (bron: Waterkampioen 1935)

Nast geregistreerde BM'ers zijn er tientallen niet geregistreerde BM'ers gebouwd.

Ondanks de lage kostprijs en de goede beschikbaarheid van tekeningen waren er allerlei werven die meenden dat ze zelf een afgeleide BM moesten ontwerpen. Relatief kleine aanpassingen in de lengte of de breedte of een veranderde roerconstructie maakten er dan een iets andere boot van.

Een variant van de BM, de verbrede BM, heeft een hogere stabiliteit en werd populair als toerjachtje. We komen deze tegen rond Amsterdam. Het idee was om een stabielere en minder buizende boot te verkrijgen. Er zijn meer dan 24 gebouwd.

Op de Hiswa van 1935 lag een van gangen gebouwde, en met ingebogen spanten, gebouwde BM te koop voor fl. 450,-

Jachtwerf Tans uit Rotterdam bouwde in dat jaar een aantal stalen BM-ers voor 525,- gulden. Ook bij deze scheepjes was het profiel van de voorstevens iets anders, sierlijker. Ze hadden een dicht voor- en achterschot. Het dek werd van hout gemaakt. Drie waren voor Nederlandse opdrachtgevers, twee waren bedoeld om in Indonesië te gaan varen. Er werden met de nodige regelmaat Nederlandse zeilboten naar Indonesië verscheept.

De brandende zon en de paalworm tastten de houten boten zodanig aan dat ze er geen lang leven hadden.

In 1936/1937 publiceerde de Poolse Academische Vereniging van Marine over de "Jola BM". Het ontwerp is aangepast door Algirdas Jablonski. De voornaamste wijziging was het weglaten van de scheg en het toepassen van een ophaalbaar roerblad. In juni 1948 werden de eerste zes boten te watergelaten. Ze waren gebouwd in de werkplaats van de School voor Communicatie in Olsztyn.

In de V.S werd de BM in de zestiger jaren van gewapend polyester gebouwd onder de naam "Teal-class". "Onze BM" werd voorzien van drijflichamen, een spinaker en de nieuwste snufjes op het gebied van beslag.

De technische commissie van de NNWB ontwerpt in 1931 een nieuwe boot, de 16 kwadraat. Als voorbeeld diende de 6 meter boot van Eelke Zijlstra, ontworpen door Hendrik Bulthuis. Ook de bouwmethode van Hendrik Bulthuis. De eerste "echte" 16 m² die volgens de tekeningen gebouwd is, was nr 49, in 1933 door de fa. Visser in Paterswolde.

De oudste 16m² met een geldige meetbrief, dus inmiddels door modificaties een streepklasse geworden, is nr 63 ook in Paterswolde door Visser gebouwd.

De werf Gebr. Langenberg te Nieuwebrug bouwde in 1934 een zestienkwadraat van mahonie en geheel zeilklaar voor 380 gulden. Het kostte de werf 455 uur arbeid.

Ook bouwde Bulthuis in 1936 een vrijbouter, "de Raket", in druppelvorm, dus met voor en achterpunt. Hiervoor stond eigenlijk de Kano die ook planeren wilde min of meer model. De vuurrode De Raket werd gebouwd in het kippenhok. De boot gemaakt van wilgenhout. Er werd voor wilgenhout gekozen vanwege de prijs en het lage soortelijke gewicht. Na het zagen werd het hout gedroogd in de zuivelfabriek en omdat het tijdens de bouw nogal groen zag waren velen bang dat de latten later opnieuw zouden ontspruiten

Voor eigen gebruik ontwierp in 1941 Bulthuis een kajuitjachtje, waarin veel snuffjes waren bedacht, zodat het een zeer comfortabel scheepje was. Volgens hemzelf was het niet direct een “beauty”, maar het zeilde met maar 16 m² zeilt voortreffelijk. Hier-van zijn zeker een tiental gebouwd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zeilde Bearte Bulthuis-Kievit samen met haar man in dit jachtje.

Een ander ontwerp, dat in bredere kring bekend is geworden, was de Bulthuisjol, die hij in 1941 tekende als jeugd-zeil/roeiboot. Het scheepje was snel met zijn 10 m² gaffeltuig, maar werd niet als klasse erkend door de oorlogssituatie. De kuip was ruim, het dek erg smal en het vrijboord erg laag, want volgens Bulthuis moest er mee geroeid kunnen worden. De bouwbeschrijving gaf veel nieuwheidjes. Vele zaken waren n.l. aangepast aan de materiaal schaars-te. Zo waren de latten dunner en was de kiel gebouwd van dunne vuren planken, die een holle kiel vormden, waarin beton met ponsdoppen werd gegoten. Met de Bulthuisjol werd regelmatig wed-strijden gevaren op het Bergumermeer, in Eernewoude en op de Veenhoop.

Zelf verdiende Hendrik Bulthuis niet veel aan zijn ontwerpen.

Het ontwerp van de 12m² BM schonk hij aan de watersportvereniging Bergumermeer, de rechten van de 16m² kwamen bij de NNWB te liggen.

Op 25 november 1947 erkende H.M. de Koningin zijn verdiensten door hem de gouden medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau te verlenen. Tevens werd hij erelid van “Watersport Vereniging Bergumermeer”.

Een Bulthuisjol wordt getakeld. Let op het smalle gangboord. Bron: www.top-klasse.nl

Op oudjaaraavond van 1948 stierf Hendrik Bulthuis. Hij werd in Burgum achter de Kruiskerk begraven. Een jaar later kreeg het graf een grafsteen betaald door zeil-vrienden..

Voor het artikel over *Bulthuis, de Bulthuismethode en zijn boten*, werd gebruik gemaakt van teksten geschreven door Jack Brans en Gerard ten Cate. Ook het beeldmateriaal werd voor een groot deel door hen verzameld en beschikbaar gesteld waar voor onze dank.